

Üniversite öğretim üyesinin başka bir yerde görevlendirilme talebinin reddi nedeniyle uğradığı zararın Mahkeme kararıyla ödenmesinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.48.15.01-GVK-47-13
Tarih	31.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUĞLA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.48.15.01-GVK-47-13

31/01/2012

Konu : Gelir Vergisi Tevkifatı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; Muğla 1.İdare Mahkemesi tarafından Üniversiteniz öğretim üyesi ...'nın ...'de görevlendirilme talebinin reddi nedeniyle uğradığı zararın ödenmesine karar verildiğini belirterek, bu karar gereğince öğretim üyesine ödenecek tutardan gelir vergisi kesilip kesilmeyeceği konusunda bilgi verilmesi istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde; Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur olduğunu, birinci bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı belirtilmiştir.

Özelge talep formu ekinde yer alan Muğla 1. İdare Mahkemesinin 04/03/2011 tarih, 2009/3174 Esas, 2011/440 Karar No.lu kararında; ... Üniversitesi ... fakültesinde ... olarak görev yapan ve ... Şirketiyle 15 ay üzerinden aylık ücret 1.000 TL olmak üzere ... tarihinde sözleşme imzaladığı görülen davacının anılan sözleşme kapsamında haftada bir gün tam zamanlı ve aylıklı izinli olarak görevlendirilmesi yönündeki başvurusunun bölüm başkanı ve dekan tarafından kabul edilmesine karşılık rektörlük tarafından ... tarih ve ... sayılı işlemle reddedildiği, anılan işlemin iptali istemiyle açılan davada (itiraz aşamasında) Aydın Bölge İdare Mahkemesinin 09/07/2009 tarih ve E:2009/636, K:2009/1007 sayılı iptal kararı vermesi üzerine bu davanın açıldığının anlaşıldığı; bu durumda, Davacı ...'ün söz konusu şirkette görevlendirilmesi talebinin reddine ilişkin işlemin anılan Mahkeme kararıyla iptal edildiği ve olayda davalı idarenin hizmet kusurunun bulunduğu belirtilerek, bahsi geçen işlemde kaynaklanan 15.000 TL zararın davacıya ödenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmış ve 15.000 TL'nin ... tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesinin kabulüne karar verilmiştir.

Bu durumda, Üniversiteniz öğretim üyesi ...'e, Muğla 1. İdare Mahkemesinin 2009/3174 Esas, 2011/440 Karar sayılı kararı uyarınca ... tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle ödenmesine karar verilen 15.000 TL zarar, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak, bir hizmet karşılığı yapılan bir ödeme olmaması nedeniyle ücret tanımına girmediğinden bu ödeme nedeniyle gelir vergisi tevkifatı yapılması mümkün bulunmamaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratların menkul sermaye iradı olduğu hüküm altına alınmıştır. Anılan maddenin ikinci fıkrasının (6) numaralı bendinde de "Her nevi alacak faizleri (Adi, imtiyazlı, rehinli, senetli alacaklarla cari hesap alacaklarından doğan faizler ve kamu tüzelkişilerince

borçlanılan ve senede bağlanmış olan meblağlar için ödenen faizler dahil.)" hükmüne yer verilmek suretiyle alacak faizinin menkul sermaye iradı sayılacağı belirtilmiştir.

Bu hükümler çerçevesinde, ilgili mahkemece hükmolunan zarar için hesaplanan yasal faizin alacak faizi olarak değerlendirilmesi ve söz konusu ödemenin, anılan Kanunun 85 inci ve 86 ncı maddeleri uyarınca, tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul sermaye iratları için öngörülen beyan haddini (2011 yılı için 1.170 TL) aşması halinde, tamamının yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026